

GLASILO ZELENA DEŽELA, ŠT. 164 – FEBRUAR 2021

Neposredna plačila v letu 2021

Spremembe, ki bodo vplivale na delitev sredstev iz sheme neposrednih plačil

Jana Žiberna, KGZS
jana.ziberna@kgzs.si

Tudi v letu 2021 bo v okviru sheme neposrednih plačil mogoče prejeti različna plačila. Uveljavljanje teh plačil se med seboj ne izključuje, razen posebne sheme za male kmete, ki se izključuje z vsemi ostalimi shemami. Prav tako ni mogoče v istem letu na isti površini uveljavljati dveh proizvodno vezanih plačil.

Podrobne vsebine posameznih plačil so bile predstavljene v člankih in navodilih v preteklih letih, ki so vam še vedno na voljo v arhivu na spletnih straneh KGZS v rubriki »Vse o zbirnih vlogah«. V nadaljevanju vam podrobneje predstavljamo vsebinske spremembe, ki se nanašajo na ukinitvev samodejnega prenosa plačilnih pravic in na novo proizvodno vezano plačilo za rejo drobnice, sprememba pa je tudi pri proizvodno vezanem plačilu za zelenjadnice.

Nacionalna ovojnica za neposredna plačila za 2021 in 2022

Nacionalna ovojnica za neposredna plačila za koledarski leti 2021 in 2022 bo znašala 131,5 mio evra in bo nižja, kot je bila za koledarski leti 2019 in 2020, ko je znašala 134,3 mio evra. Slednje pomeni, da se bodo plačilne pravice vsem upravičencem v letu 2021 malenkost linearno znižale, da se bodo prilagodile na nižjo nacionalno ovojnico.

Ukinitev samodejnega prenosa plačilnih pravic (PP)

Zaradi ugotovitev revizije Evropske komisije, ki je potekala avgusta 2018, se z letošnjim letom ukineta samodejni prenos plačilnih pravic v primeru spremembe nosilca kmetije med člani kmetije in samodejni prenos nosilca na že oddani zbirni vlogi.

Z dnem uveljavitve Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o shemah neposrednih plačil (Ur.l RS št 3/21), ki je stopila v veljavo 9. januarja 2021, se tako ukinja samodejni prenos plačilnih pravic v primeru spremembe nosilca kmetije med člani kmetije, kar pomeni, da je potrebno ob vsaki spremembi nosilca kmetijskega gospodarstva, tudi če gre za spremembo nosilca med člani kmetije, poskrbeti za prenos plačilnih pravic na podlagi oddane Vloge za prenos plačilnih pravic. Za leto 2021 se pri izplačilih upoštevajo le plačilne pravice, za katere Vloga za prenos plačilnih pravic se odda do 28. februarja 2021 (oziroma ker je ta dan nedelja, izjemoma do 1. marca 2021) na ARSKTRP.

Svetujemo, da nosilci KMG načrtovano spremembo nosilca kmetijskega gospodarstva uredijo čimprej oziroma najkasneje do 28. februarja 2021, da bodo lahko od 28. februarja 2021 oddali tudi Vlogo za prenos plačilnih pravic in tako na novega nosilca pravočasno prenesli tudi plačilne pravice. Na ta način se bo novemu nosilcu kmetijskega gospodarstva zagotovila možnost uveljavljanja shem neposrednih plačil, ki so vezana na aktivacijo plačilnih pravic – torej shemo

osnovnega plačila (t. i. plačilne pravice), zeleno komponento, PONO in shemo za mladega kmeta za leto 2021. Če pride do spremembe nosilca kmetijskega gospodarstva v RKG v roku od 24. februarja 2021 do 31. maja 2021 in če prenosnik in prevzemnik nista uredila prenosa plačilnih pravic do 28. februarja 2021, novi nosilec ni upravičen do shem neposrednih plačil, ki so vezane na aktivacijo plačilnih pravic, torej do sheme osnovnega plačila (t. i. plačilne pravice), zelene komponente, PONO in sheme za mladega kmeta.

Po končnem roku za oddajo zbirne vloge, torej po 31. maju 2021, pa je sprememba nosilca za KMG, ki je oddal zbirno vlogo, možna le izjemoma, in sicer v primeru prenosa KMG v skladu z 8. členom Uredbe 809/2014/EU, ki določa prenos celotnega KMG na podlagi prodaje, zakupa itd. Ob prenosu mora nov nosilec KMG oddati »Izjavo o prenosu kmetijskega gospodarstva in zahtevo za plačilo v primeru prenosa celotnega KMG«, ki je del zbirne vloge. Tudi v teh primerih je potrebno poskrbeti za prenos PP za naslednje leto, torej da se bodo lahko aktivirale za leto 2022 (čas za oddajo vloge za prenos PP v teh primerih je do 28. februarja 2022).

Vnos vloge

Vlogo za prenos plačilnih pravic lahko izpolnite fizično ali elektronsko. Če se odločite za elektronski vnos, je ta možen preko spletnega vstopnega mesta na naslovu: <http://e-kmetija.gov.si>, ki ga vzpostavi ARSKTRP in do katerega lahko kot pooblaščenec vlagatelja dostopa le oseba, zaposlena v javni službi za kmetijsko svetovanje. Na ARSKTRP mora biti poslana vloga v fizični obliki, ki jo podpišeta prenosnik in prevzemnik, najkasneje na dan 28. februar 2021, oziroma ker je ta dan nedelja, na dan 1. marec 2021. Lahko pa se fizično ali pa elektronsko vnesena vloga z obema podpisoma kot "scan" elektronsko pošlje na elektronski predal ARSKTRP prav tako najkasneje do 28. februarja 2021, oziroma ker je ta dan nedelja, na dan 1. marca 2021. Ker je elektronska vložitev vloge za prenos plačilnih pravic možna šele en dan po spremembi nosilca v RKG, je zadnji dan za spremembo nosilca v RKG 26. februar 2021, in potem se vloga lahko še vnese elektronsko ter pošlje na ARSKTRP z obema podpisoma še 1. marca 2021. V primeru spremembe nosilca v RKG z dnem 1. marec 2021 se Vloga za prenos plačilnih pravic lahko izpolni le še fizično in še isti dan z obema podpisoma pošlje na ARSKTRP.

Sprememba nosilca

V zvezi z ukinitvijo samodejnega prenosa nosilca na že oddani zbirni vlogi pa je v postopku sprememba pravilnika RKG, ki določa, da sprememba nosilca tekom subvencijske kampanje v primerih, ko je nosilec že oddal zbirno vlogo za leto 2021, ni mogoča, dokler se vložena zbirna vloga ne umakne. To pomeni, da mora nosilec, ki je zbirno vlogo že oddal, naprej izvesti umik zbirne vloge, šele potem lahko izvede menjavo nosilca v RKG. Novi nosilec pa bo oddal svojo zbirno vlogo in si tako zagotovil možnost uveljavljanja proizvodno vezanih podpor, ki niso vezane na aktivacijo plačilnih pravic (sprememba nosilca se v tem primeru namreč zgodi po 28. februarju 2021 in se plačilne pravice za leto 2021 ne morejo več prenesti) in tudi vseh ostalih ukrepov, za katere se zahtevek oddaja v okviru zbirne vloge: ukrep OMD, KOPOP, DŽ in EK. Če novi nosilec ne bo oddal zbirne vloge, ne bo upravičen do nobenih plačil ukrepov kmetijske politike, za katere se vlagajo zahtevki v okviru zbirne vloge.

Spremembe pri podpori za zelenjadnice

Spremembe pri podpori za zelenjadnice za leto 2021 so sledeče:

- iz seznama upravičenih zelenjadnic se črta repa,
- povprečen hektarski donos se prilagodi na podatke za leto 2021 in znaša 16 t/ha,
- znižan je hektarski donos za fižol (1 t/ha) in dodan je hektarski donos za bob (1,5 t/ha), ki se vključi tudi v vse izjeme pri dokazovanju obsega zelenjadnic z računi ter
- pri dokazovanju obsega zelenjadnic z računi je dodana še izjema v primeru dveh ali več vrst zelenjadnic, kjer so na več kot 80 % skupne površine zelenjadnice z zelo nizkim donosom na hektar (fižol, špargelj, grah ali bob).

Ob izpolnjevanju zbirne vloge za leto 2021 bo, enako kot v letu 2020 in 2019, moral vsak, ki bo zaprosil za podporo za zelenjadnice, že vnaprej navesti tudi rok setve ali sajenja zelenjadnice/c in rok spravila. V primeru spremembe pri navedenih datumih mora vlagatelj to spremembo obvezno javiti z dopolnitvijo zbirne vloge najkasneje tri dni pred datumom, ki ga je navedel ob oddaji zbirne vloge. Pomembno je, da so ob kontroli na kraju samem zelenjadnice prisotne na površini (še v rastni dobi). Vidni ostanki pobrane zelenjadnice ne pomenijo ustrezne gostote in prisotnosti, kar pa pomeni neizpolnjevanje pogojev za pridobitev sredstev. V primeru naravne nesreče (toča, suša, naliv...) je potrebno javiti višjo silo ali zahtevek umakniti.

Proizvodno vezano plačilo za rejo drobnice

Med proizvodno vezanimi plačili Uredba v letu 2021 prinaša nov ukrep PVP za rejo drobnice. Do podpore je lahko upravičen nosilec KMG, ki na dan 1. februar 2021 redi 14 ali več ovc in/ali koz, starejših od enega leta, oziroma ki so do takrat jagnile/jarile in/ali ovne/kozle, starejše od enega leta.

Na zahtevek mora nosilec prijaviti najmanj 14 živali drobnice in ne več, kot je število živali drobnice v centralnem registru drobnice (CRD) na dan 1. februar 2021. Število živali drobnice, prijavljeno na zahtevku, mora biti prisotno na kmetijskem gospodarstvu od 5. maja do 31. oktobra tekočega leta, kar pa pomeni, da mora biti zbirna vloga za pridobitev sredstev iz naslova ukrepa PVP za rejo drobnice oddana do 5. maja 2021. V primeru premika drobnice na planino ali skupni pašnik se to šteje kot prisotnost drobnice na kmetijskem gospodarstvu.

Za vse živali, za katere uveljavlja upravičenec zahtevek za podporo, mora biti znan podatek o mesecu in letu rojstva, tudi v primeru, da je žival prišla na KMG iz drugega KMG. V primeru napada divjih zveri ali pogina živali zaradi kužnih bolezni mora nosilec KMG predložiti ustrezna dokazila, da lahko uveljavlja višjo silo.

Če živali, ki je prijavljena na zahtevku, zaradi določenega razloga (zakol, prodaja ali pogina, ki ni posledica omenjene višje sile) ni več na KMG, obdobje obvezne reje pa se še ni izteklo, je potrebno:

- umakniti zahtevek, če zaradi tega ni več izpolnjen vstopni prag, ki znaša 14 živali (vlagatelj v tem primeru namreč ne izpolnjuje več pogojev do ukrepa) ali
- umakniti del zahtevka (sprememba števila živali) v primeru, da je vstopni prag 14 živali še vedno izpolnjen, vendar se je število prijavljenih živali zmanjšalo).

Sprememb Uredbe o shemah neposrednih plačil res ni veliko, so pa nekatere kar pomembne in v napotkih, ki vas bodo vodili k uspešni oddaji zbirne vloge, boste o njih še slišali.